

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải Đệ Tử Quy

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh cư sĩ

Bài thứ 10

Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang học tới mục III: “Học vị cao cuộc sống có hạnh phúc?”.

Mục I là gì ạ? “Hạnh phúc là gì?”

Mục II Làm thế nào để có hạnh phúc?

Và mục III: Học vị cao cuộc sống liệu có hạnh phúc? Câu trả lời là “không có hạnh phúc”. Vì sao ạ? Vì tâm chúng không được an vui, thường phiền não vì sợ được sợ mất, chúng sẽ dùng mọi thủ đoạn để có thể đạp lên người khác, giành phần được cho mình. Ngoài ra là năng lực tiếp xúc thấp, tấm lòng bao dung cũng không có.

Học vị cao chúng cũng không dễ kiếm việc làm vì chúng không chịu cúi xuống, lãnh đạo cũng không dùng vì chúng không biết làm người, ngạo mạn.

Vậy nếu không phải là học vị cao sẽ có thể kiếm việc làm tốt thì cái gì khiến chúng có thể có việc làm tốt. Đó là 4 tố chất sau:

- (1) Thành thật*
- (2) Lòng trách nhiệm*
- (3) Khiêm hạ; và*
- (4) Tính nhân nại*

2. Phương Tây chọn nhân sự thế nào?

Thứ nhất: Trước đây họ chỉ chọn “tài”, mà không chú trọng đến “đức”: Kết quả là ăn cắp, ăn trộm, biển thủ.

Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp nội dung này:]

Thứ hai: Cho nên ngày nay phương Tây đã thấy rằng phải giáo dục đức hạnh cho công nhân]

Hiện nay người phương Tây đã phát hiện ra: “Thì ra vẫn còn một nhân tố quan trọng ảnh hưởng đến sự thành bại của xí nghiệp, hơn là việc làm ra món đồ tốt, đó chính là đức hạnh của công nhân”.

*[Cho nên ngay đầu trang đầu tiên chúng ta mới nói là “**Vì lợi ích mười năm trồng cây, vì lợi ích trăm năm trồng người**”. Bởi vì nếu mà đã hỏng con người thì dù bạn có đặt ra đủ các kiểu luật, họ cũng tìm cách lách được, họ cũng tìm cách cắt hàng rào được của bạn. Cho nên vấn đề cơ bản ở đây là vấn đề con người.]*

Cho nên hiện nay người phương Tây chú trọng liên kết xí nghiệp toàn cầu, hiện tại thúc đẩy làm “TEM” tức là quản lý đạo đức toàn diện, đang yêu cầu nâng cao tổ chất của công nhân. Vậy tổ chất đạo đức này của người phương Tây cảm thấy có thể giải quyết được vấn đề hay không?

[Thường xuyên phương Tây là họ đều dùng tiền.]

Các bạn! Người hiện tại có một nhận biết sai lầm, họ cảm thấy tiền tài là vạn năng, chỉ cần có tiền thì liền có thể dạy tốt được con cái của ta, chỉ cần có tiền liền có thể giải quyết được vấn đề, hiện tại loại này có không? Cho nên người nước ngoài xem ra rất có “khí phách”.

Dùng tiền giáo dục đức hạnh liệu có hiệu quả?

Năm 2002, Hoa Kỳ chuyên môn cường điệu hóa giáo dục luân lý đạo đức, còn đặc biệt đưa ra ngân sách giáo dục đạo đức, ban đầu vốn là 2,5 tỷ USD, rồi điều chỉnh lên đến 7,5 tỷ USD, là đã điều chỉnh gấp 3 lần, có hữu dụng hay không? Bạn có cảm thấy khí phách hay không? Cuối cùng họ làm một cuộc điều tra thăm dò, nhằm vào hơn 8.000 học sinh

trung học. *[Sau khi đã bỏ ta 7,5 tỷ đô vào giáo dục đạo đức. Đó.]* Kết quả là:

- ♣ 71% trẻ nhỏ copy bài,
- ♣ 68% trẻ nhỏ đánh người,
- ♣ 35% trẻ nhỏ ăn cắp đồ trong cửa hiệu.

Đáng chú ý là trong đề trắc nghiệm lần đó phía sau cùng có một câu hỏi: “Xin hỏi bạn có cảm thấy đạo đức của bạn có cao thượng không?”. Đáp án, học sinh trung học là: “Có đạo đức cao thượng” đến 96%.

Các bạn! 71% copy bài, 68% đánh người, 35% ăn trộm đồ trong cửa tiệm. Kết quả kết luận của họ, 96% trẻ nhỏ cảm thấy chúng có phẩm đức cao thượng.

[Cho nên là bạn đưa con đi Mỹ học thì nhất định là không thể nào mà không tránh được những cái việc này.]

Xin hỏi một nhóm này, trẻ nhỏ của thời đại này, chúng nương tựa vào tiêu chuẩn của ai vậy? Ai là tiêu chuẩn? Chính là nơi chúng.

[Không cần, copy bài, rồi ăn cắp, rồi đánh lộn, nhưng mà tiêu chuẩn của chúng là gì? Chúng là người cao thượng.]

Xin hỏi, thái độ này của trẻ nhỏ là học ai vậy? Nếu như lãnh đạo quốc gia của chúng, động đậy một chút thì mang quân đội đi đánh người, sau khi đánh xong trở về nói:

- Nay các bạn nhỏ, các bạn không nên đi đánh lộn với người, phải chú ý đến lời dạy bảo này.

Chúng có nghe không? Không nghe! Cho nên người nước ngoài có nắm được cương lĩnh của giáo dục hay không?

IV. GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC LÀ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Cương lĩnh giáo dục :

Không phải tiền nhiều là hữu dụng, giáo dục không phải nói nhiều là hữu dụng, cũng không phải có rất nhiều sách lý luận thì hữu dụng.

[Mà là gì ạ? Không phải tiền nhiều này, không phải nói nhiều này, không phải nhiều sách này - “thân giáo” ạ. Điều này chúng ta sẽ nói kỹ ở mục sau. Bây giờ chúng ta chuyển sang:

Mục IV : “Giáo dục đạo đức là đường đến hạnh phúc”

Trong mục này có 5 nội dung như sau:

- 1- Trọng tâm giáo dục là gì? Là dạy trẻ làm thiện;*
- 2- Phương pháp giáo dục là gì? Thân giáo;*
- 3- Giáo dục bắt đầu từ khi nào? Cầm gốc ngay từ nhỏ - càng sớm càng tốt;*
- 4- Dạy trẻ làm thiện học ở đâu? Từ học thuyết Thánh hiền;*
- 5- Muốn dạy con cha mẹ phải làm sao? Cha mẹ phải có trí tuệ.*

Bây giờ chúng ta bắt đầu vào nội dung thứ nhất:]

IV-1. Trọng tâm giáo dục là gì? Dạy trẻ làm thiện

[Quan trọng nhất là ở chỗ là “thuyết văn giải tự” (giải thích rõ ràng). Sau khi giải thích rõ ràng thì sao?]

♣ Cái gì gọi là “Giáo”? **“Thượng sở thí, hạ sở hiệu giả”** có nghĩa là “Người trên làm, người dưới theo”;

♣ Cái gì gọi là “Dục”? **“Dưỡng tử sử tác thiện giả”** có nghĩa là “Nuôi con khiến cho con làm điều thiện”.

[Tức là mình phải thân giáo, biểu pháp ra làm điều thiện thì sẽ hướng dẫn cho trẻ làm được điều thiện. Đây là trọng tâm của giáo dục, chứ không phải là giáo dục là bằng tiền, mình không dạy được thì mình đi thuê. Đấy ạ, nào là, về sau thầy Thái có một cái tiết mục là “Dạy con phải chính bạn dạy”, không thể nào giao cho người giúp việc, không thể nào giao cho thầy giáo dạy thêm, không thể nào giao cho tivi, không thể nào giao cho, gọi là, điện thoại Iphone, không thể nào (kể cả) giao cho ông bà. Vì sao thế ạ? Vì ông bà ngày trước đối với mình thì khá nghiêm khắc, nhưng bây giờ già rồi, có 1, 2 mụn cháu thì coi như cưng như vàng. Thế là cuối cùng nó trèo cả lên đầu, nó cười cả lên cổ, rồi nó đấm, nó đạp cũng “không sao cả”.

Cho nên cuối cùng con cái phải chính bạn giáo dục. Không phải nhiều tiền mà giáo dục được, không phải nói nhiều mà hữu dụng, không phải rất nhiều sách lý luận thì hữu dụng. Quan trọng nhất là ở chỗ:

(1) Trước tiên đây chính là giải thích rõ ràng hay còn gọi là “phá mê khai ngộ”, sau đó thì là sao ạ?

(2) Người trên làm, người dưới làm theo. Làm cái gì ạ? Làm thiện để cho chúng học theo.]

Hai chữ này đã nói ra được trọng tâm của giáo dục.

Các bạn! Nếu quý vị có lòng tin đối với trí tuệ của lão tổ tông thì tuyệt đối có thể thâm nhập được kinh điển, bạn sẽ thật sự tiếp nhận được giáo huấn, càng đọc sẽ càng bội phục.

[Chia sẻ đến hết cái bộ Liễu Phàm Tứ Huán các bạn đã thấy càng đọc càng bội phục chưa ạ? Nghe chừng câu trả lời hơi nhỏ. Các bạn đã thấy là càng đọc càng bội phục chưa ạ?

- Rồi ạ!

- Vâng ạ, nhớ! Vâng ạ.]

Trong giáo dục, quan trọng thứ nhất là phải dạy đúng sự việc, đó là “Dạy cho làm thiện”: Ngay khi đứa bé có lòng lương thiện thì chúng liền có việc làm lương thiện, trong vô hình chúng tự nhiên có rất nhiều bạn bè tốt, đời sống của chúng sẽ hạnh phúc.

[Chúng ta đã học xong nội dung thứ nhất là “Trọng tâm giáo dục là gì?”. Là dạy trẻ làm thiện.

Hôm nay phần giảng giải của Tiến sĩ Thái chúng ta dừng ở đây. Bây giờ chúng ta chuyển sang:

Phần đọc thêm: CHỦ ĐỀ HỌC VỊ CAO CUỘC SỐNG CÓ HẠNH PHÚC?

1. Du học nước ngoài lợi hay hại?

Theo các thống kê của Bộ Giáo dục từ năm 2012 đến nay, mỗi năm Việt Nam có khoảng hơn 100.000 du học sinh ở nước ngoài. Còn theo báo

cáo năm 2017 của Bộ Giáo dục và Đào tạo Australia, Việt Nam là một trong 5 nước có đông công dân theo học nhất.

Nhiều gia đình cho con đi du học về cơ bản đều nhằm 2 mục đích chính:

- Thứ nhất: Đó là mong muốn con có một tấm bằng “xịn” để có thể về nước kiếm một việc làm tốt, thu nhập cao và có một cuộc sống ổn định sau này.

Ở đây các bạn nào có con đi du học có đúng là có mong muốn này không ạ? Ở đây có bạn nào có con đi du học không? Vâng ạ! Mà nếu như có thì chắc chắn bạn sẽ mong muốn điều này: Mong muốn con có một tấm bằng “xịn” để có thể về nước kiếm một việc làm tốt, thu nhập cao và có một cuộc sống ổn định sau này.

- Thứ hai: Mong muốn con sau khi tốt nghiệp sẽ ở lại làm việc ở nước ngoài, định cư luôn và sau này sẽ đón cha mẹ sang ở cùng để lúc tuổi già được sống an nhàn sung sướng.

Có không ạ? Chắc chắn có. Vì tôi hỏi những người, kể cả thầy giáo của tôi cũng vậy thôi, cũng với một cái mong muốn như thế, là nó đi học xong nó có một tấm bằng, sau nó có một cái lương cao, nó được định cư ở nước ngoài. Vì lúc nào chúng ta cũng cho là nước ngoài sẽ tốt hơn Việt Nam mà. Thế xong nó đón chúng ta sang, thế là nó báo hiếu, chúng ta thì được sống một cuộc sống sung sướng.

- Thứ ba: Ngoài ra còn một số lý do khác như Giáo sư - Tiến sĩ Vũ Gia Hiền - Hội Khoa học Tâm lý và Giáo dục, nói: Cho con đi vì tiếng oai, thấy người khác có con đi du học thì cũng tìm mọi cách để cho con mình ra nước ngoài, để chứng tỏ mình cũng “như ai”.

Trong khi đó, giáo dục ở nước ngoài cũng là một ngành công nghiệp đem lại lợi nhuận rất cao. Các trường đại học, thậm chí trung học... có nhiều cách marketing rất khéo để làm đầy túi tiền của họ. Nhiều trường có thể cấp cho sinh viên 1 phần học bổng nhưng sẽ thu lại đến 9 phần ở các chi phí khác...”

Đó ạ! Kết quả thì sao?

Chúng ta hãy xem những kết cục của việc du học theo đuổi bằng cấp “xịn” nhé.

- *Trường hợp thứ nhất: Học xong chúng định cư ở nước ngoài.*

Đây, đây là cái điều bạn mong muốn nó định cư, nó đón bạn sang đây.

Kết quả khả quan nhất là chúng học được, xin được việc làm ở nước ngoài và định cư luôn bên đó. Nhiều gia đình cảm thấy rất vui mừng vì điều này, nhưng theo tôi thì chưa chắc, nhìn trước mắt có thể là tốt, nhưng nhìn về tương lai thì sao?

Thế giới phương Tây, Hoa Kỳ là một nền văn minh vật chất, chính là dạy cho dục vọng về vật chất ngày một lớn. Khi dục vọng vật chất đã mở ra thì là một vực sâu không đáy, vật chất càng nhiều, càng lớn chúng sẽ ra sức để tồn người, lợi mình, và con đường sẽ đi đến đâu?

Tồn người, lợi mình thì cuối cùng dương thế thì chắc chắn là cuối cùng sẽ làm ra những cái việc kẻ cả trộm cướp, rồi thậm chí đến cả giết người nữa, lừa đảo nữa thì cuối cùng là cánh cửa nhà tù mở rộng.

Thứ nhất: Dục vọng mà mở ra thì là vực sâu không đáy.

Lại quay trở lại câu chuyện ngày xưa các bạn nhiều người đã học nhé: “Ông lão đánh cá và con cá vàng”. Khi mà ông lão câu được con cá thần, và thả con cá thần đi, cá thần có hỏi rằng là:

- Ta là cá thần, vậy ông có cần gì không?

Ông lão không tham, đấy, ông lão bảo sao ạ?

- Không, tôi chả có nhu cầu gì hết, cá hãy đi đi.

Về kể chuyện với vợ, vợ bảo:

- Sao ông ngu thế, nhà mình đang nghèo nát chỉ có một cái túp lều tranh rách nát này với một cái máng lợn mề, ông ra mà xin cá.

Chạy ra xin:

- Cho tôi một cái nhà, nhà đá thôi cũng được, cái nhà nó khang trang một tí, và không phải là cái máng lợn mè.

Thì khi ông quay về thấy một cái nhà rất khang trang hoa lá cỏ cây nở đầy vườn. Thích quá:

- Ôi, trời! Thế này thì bà bằng lòng rồi nhé!

Vừa về đến nhà bà ấy nhìn thấy:

- Không, (ra, xin cái gì?) phải xin cái nhà to hơn nữa, phải to như cái cung điện ý.

Ông lại chạy ra xin, lần này ông về từ đằng xa đã thấy cả cái tòa lâu đài nhà mình lấp lánh, “như thế này chắc là con mụ vợ nhà mình chắc là nó đồng ý rồi”. Về đến nơi vợ bảo:

- Không, (ra, làm gì?) tôi muốn làm hoàng hậu cơ, nhưng bắt đầu tôi muốn hoàng hậu cơ.

Lại chạy ra lại xin cá vàng cho làm hoàng hậu, lần này ông bảo “vậy thì to nhất rồi” (là hoàng hậu, nhưng mà cái kiểu như là, dạng như Võ Tắc Thiên, tức là vừa làm vua, vừa làm hoàng hậu luôn). Về là thấy bà vợ ngồi ở trên điện, gậy đập sập thế này một cái và đồng thời (tôi xem cái phim), và đồng thời ông ấy như người ăn mày.

- Thế bây giờ, thế bây giờ bà đã bằng lòng rồi chứ?

- Ai cho người gọi ta là bà? Ta là hoàng hậu, ta là quốc vương, nhưng thôi bây giờ đi ra biển xin với cá ta muốn làm chúa trời cơ!

- Chúa trời làm gì?

- Ta sai khiến được cả cá vàng cơ.

Ông lão lại lóc cóc đi ra, lần này gọi thì cá vàng không lên nữa, biển khơi thì bão tố ầm ầm, và khi gọi mãi khi cá vàng quay lên thì nói:

- Cá vàng ơi con mụ vợ nhà tôi nó tham quá, nó muốn làm chúa trời để sai khiến cả cá vàng.

Lúc đấy cá vàng không nói gì, quẫy đuôi bơi ra títt biển khơi. Khi ông ta quay về thì lại thấy bà lão với một cái máng lợn mỡ và một căn nhà tranh rách nát.

Cho nên bạn đã thấy là dục vọng mà mở ra thì là vực sâu không đáy, đã không đáy thì không bao giờ dừng, cho nên sẽ tìm mọi cách để tổn người để lợi mình.

Thứ hai: Dạy cho con người ta (nói về Hoa Kỳ đấy) cái gọi là “Nhân quyền”, chỉ có mình là trên hết, chỉ có ta. Con cái có thể kiện cả bố mẹ. Đây chính là lý do tại sao Hòa thượng nói nước Mỹ dạy con người ta xuống địa ngục. “Bách thiện hiếu vi tiên”, vậy mà được quyền kiện cả bố mẹ cơ mà, bỏ tù bố mẹ cơ mà, thậm chí bố mẹ chỉ mất một cái, nó cũng đã kiện rồi, mất nhân quyền rồi.

Cho nên nếu bạn định sang đó để định cư với chúng khi chúng được định cư ở nước ngoài, có được hay không? Rất khó, vì chúng sẽ rất tự tư, chỉ nghĩ đến mình mà dễ dàng quên đi cha mẹ.

Lúc đấy bảo sang với nó, nó sẽ đầy đủ lý do. Sinh con đẻ cái, thì bà ngoại, bà nội sang đây. Nhưng đến khi con chúng nó lớn rồi thì xin mời các cụ về vườn. Đây là sự thật 100% các bạn ạ.

Có lần tôi xem một bài chia sẻ trên mạng, về gia đình một người Việt sang định cư tại Mỹ, người mẹ thì đã mất, chỉ còn lại cha già gần 80 tuổi. Người con trai có ý định đưa cha vào Viện Dưỡng Lão Đường. Biết được ý định này của con, người cha này đã quỳ xuống đất chấp hai tay lại, lạy con trai mà năn nỉ rằng:

- Con ơi, cho cha ở nhà đi, đừng bắt cha vào Dưỡng lão đường, cha ở nhà tuyệt đối sẽ nghe lời con, không làm gì ảnh hưởng đến con đâu, cho cha xin con mà...

Bởi vì lúc bạn vẫn khỏe chân mạnh tay thì không có thành vấn đề, nhưng lúc bạn già rồi, bạn yếu rồi, bạn không thể nào để giúp chúng nó được nữa, thì lúc đấy chúng nó sẽ tìm cách đẩy bạn ra, vì chúng nó chỉ có tự tư thôi mà.

Mới đây, trên trang mạng Dân Trí có bài “Gặp lại nữ diễn viên trong Sao Tháng Tám”, đó là nữ nghệ sĩ nổi tiếng một thời. Chị đã trải

*lòng về cuộc sống dư dả vật chất nhưng cô đơn ở cái tuổi gần đất xa trời.
Chị nói:*

“Con trai tôi ở bên Pháp 40 năm nay, thành... “thằng Tây” rồi. Con trai tôi yêu mẹ, lớn rồi mà vẫn còn ôm mẹ. Có lần nó ôm mẹ bảo:

- Mẹ có thích sang Pháp với con không?

Tôi cũng bảo:

- Mẹ sống với con được ít quá, giờ mẹ muốn sang ở cùng con.

(Vì ở Việt Nam thì ở một mình mà)

Con trai tôi bảo:

- Mẹ sang Pháp ở với con đi. Nhưng nhớ là mẹ sang là ở nhà già, là phải ở Viện Dưỡng lão đấy nhé.

- O, thế mẹ không được ở với con à?

- Không, người già ở với người già, trẻ ở với trẻ chứ.

Con trai tôi yêu mẹ, nhưng đã quen với cái lối sống phương Tây rồi...”

Cho nên bây giờ nữ nghệ sĩ này vẫn ở cô độc một mình ở Việt Nam.

Vậy là bạn mất con.

Rất nhiều trường hợp đi du học mà, mong muốn nó được định cư ở lại mà, rồi hy vọng nó sang, nó ở đấy rồi nó đón mình mà. Nhưng nó học được cái tự tư quen rồi, thì cuối cùng sao, nó không đón đâu, chỉ khi nào có lợi cho nó, nó mới đón bạn thôi, và nếu sang thì sao? Mời cụ vào Viện Dưỡng lão đường.

Thực ra ở đây tôi không đề cập đến vấn đề Dưỡng lão đường là tốt hay không tốt, vì tùy vào sự nhận hiểu của mọi người mà thôi, nhưng ở đây tôi chỉ muốn nói rằng, người già những tháng năm cuối đời đã vô cùng cô đơn, nay lại ở Dưỡng Lão Đường không hề có một gương mặt thân quen nào, thì còn cô đơn đến chừng nào. Bởi vì sao tôi nói câu này ?

Tôi còn nhớ khi xưa phụ thân tôi bị bệnh phải nằm ở bệnh viện. Hôm đó tôi cũng ngồi với phụ thân tôi đến 8:00 tối thì lúc đó chồng tôi đến và gọi tôi về. Sáng hôm sau khi tôi vào để chăm sóc phụ thân thì cụ mới nói với tôi một câu rằng:

- Đêm qua cứ mở mắt ra là toàn thấy những khuôn mặt lạ hoắc

Vì sao lại lạ ? Thứ nhất là một cô giúp việc và thứ hai là những cô điều dưỡng viên đến đưa thuốc cho uống hoặc cấp nhiệt độ. Nghe vậy tôi cảm thấy vô cùng xót xa ân hận.

Hôm nọ có một cái trường hợp mà tôi thương ghê lắm. Tức là có hai vợ chồng già, người chồng thì bị Alzheimer mà bây giờ là người thực vật rồi, thế thì đợt rồi là phải đi cấp cứu vào viện, bây giờ là hoàn toàn sống thực vật hết, cũng đang bị cấp cứu trong bệnh viện, bây giờ vẫn chưa ra. Thế còn bà lão thì ở nhà. Thì sau một hồi thì con cái đưa vào Viện Dưỡng lão. Thế sau khi đưa vào Viện Dưỡng lão, bà lão thì lại rất sáng suốt, thì đến Tết bà lão muốn về, thì cuối cùng con cái không cho về. Vì sao không cho về? Bởi vì toàn bộ căn nhà, cái căn phòng ấy của bố mẹ, chúng nó đã cho tẩy rửa hết ô uế rồi, không còn chỗ nào để mà về nữa. Cho nên khi nhìn thấy một số cụ già con cái vào thăm lúc Tết hoặc đón về, bà lão cứ tha thiết chảy nước mắt, nhưng mà đâu có biết rằng mình không còn có chỗ để về nữa. Đây là trường hợp có lương hưu đấy.

Vậy là bạn mất con. Ai cũng vậy, “nuôi con những ước về sau, tương lai sáng lạn một màu đỏ tươi, và khi cha mẹ già rồi, cũng là chỗ tựa, chỗ nương sau này”.

- Trường hợp thứ hai: Chúng không định cư ở nước ngoài và về nước:

Trường hợp này khi chúng về nước, thật rất khó tìm việc trong nước, vì nói về bản thân chúng như bài trên chúng ta vừa học, chúng học càng cao thì: Năng lực tiếp xúc càng thấp, tâm lòng bao dung không có, và chúng cũng không biết “cúi” xuống.

Còn nói về lãnh đạo cũng sẽ không dùng chúng: Vì chúng không biết làm người, không sống hòa thuận và thiếu trách nhiệm.

Theo Vnexpress thì có rất nhiều trường hợp như vậy và sau đây xin kể trường hợp gia đình ở Nam Từ Liêm là một ví dụ. Ông kể:

- Gia đình dồn khoảng 4-5 tỷ cho con trai đi du học với những mong muốn chúng có thể định cư ở nước ngoài, hoặc nếu có về nước cũng có một công việc làm tương xứng ở mức thu nhập cao. Nhưng con trai ông tốt nghiệp năm 2015, sau mấy tháng ở lại không xin được việc, con trai ông về nước.

Nghỉ ngơi ba tháng, chàng trai 23 tuổi đi rải hồ sơ xin việc ở nhiều công ty, nhưng nơi thì từ chối vì đòi hỏi kinh nghiệm, chỗ thì trả lương quá thấp.

(Đây ạ, chúng không biết “cúi” xuống, chúng không chấp nhận cái đồng lương chúng cho là không hợp với chúng).

Vài tháng trước, cậu chấp nhận làm một công việc trái ngành, lương khởi điểm chỉ có 4 triệu nhưng cũng chỉ được ba tháng thì xin nghỉ vì ở đây thấy quá gò bó.

(Đây chính là chúng không biết cúi xuống, và không thể nhẫn nại).

Sốt ruột khi nhìn thấy con quanh quẩn ở nhà, ông rút hết khoản tiết kiệm dự phòng để chạy cho con vào làm việc ở một ngân hàng. “Lương ở đó ban đầu cũng thấp thôi nhưng còn đúng với chuyên ngành con học và có cơ hội phát triển, chứ giờ nhìn con vật vờ, chán nản, mình cũng không đành”, ông nói.

• Trường hợp thứ ba: Tức là chúng ốm đau vì không đủ sức học. Nhiều trường hợp trẻ ở nước ngoài không thể học được vì nhiều lý do. Ví dụ như là ngoại ngữ kém. Cha mẹ cứ tưởng là quăng con sang đây là nó có môi trường là ngoại ngữ giỏi, làm gì có! Thế là cuối cùng tiếp xúc không được, người ta nói gì cũng không hiểu, thế là cuối cùng thành trầm cảm. Rồi sức khỏe dẫn đến trầm cảm, hoặc ốm đau, bệnh tật mà phải về nước.

Do đó, cả ba trường hợp trên nếu so sánh với pháp thế gian và pháp xuất thế gian (tức với đường đạo mà chúng ta đã học) thì chúng ta “lỗ vốn” to: 4 tỷ rưỡi đến 5 tỷ, rồi cuối cùng về con đi làm lương 4 triệu một tháng, mà cũng rất nhiều nơi không có nhận, mà lại còn phải 4 tỷ rưỡi đến

5 tỷ, xong lại còn phải đổ hết tiền ra để chạy cho con vào ngân hàng. Vì chúng không chịu cúi xuống, tấm lòng bao dung không có, năng lực tiếp xúc không có.

Thế còn hy vọng nếu mà nó học xuất sắc, ừ thì nước ngoài giữ nó lại, rồi mình hy vọng sang, không bao giờ, gần như không bao giờ. Vì chúng nó đã bị hội nhập cái văn hóa của nền văn minh vật chất đầy rồi, tự tư chỉ có nghĩ đến mình thôi.

Sau đây chúng tôi xin trích lời giảng của Hòa thượng Tịnh Không tại Giảng giải Kinh Vô lượng thọ lần thứ 10 – VCD 101.

2. Cho con du học Mỹ được gì?

“Trưa nay tôi dùng cơm ở Y Viện Trung Hoa, ngồi bên cạnh tôi là lão cư sĩ Lý. Lão cư sĩ Lý nói với tôi, ông quen biết bạn bè Singapore, đưa con trai đi học ở Hoa Kỳ, muôn vàn khổ cực, cũng đừng con trai đến Hoa Kỳ để học.

Khi ở bên đó tốt nghiệp xong, con trai họ thành gia lập nghiệp. Hai vợ chồng già, rất nhiều năm không thấy được con trai rất là thương nhớ, liền đến Hoa Kỳ để thăm con trai, đến nơi đó ở hơn một tháng.

Cha mẹ nào chẳng thương con, chẳng nhớ con. Cho nên trong Phật Thuyết Phụ Mẫu Ân Trọng Kinh, con có dù có đi xa đến đâu cha mẹ vẫn cứ đau đau. Nhưng mà con thì sao ạ? Ở Hoa Kỳ lập nghiệp rồi, có vợ mới rồi, có tất cả các thứ, chúng nó sẵn sàng quên đi cha mẹ.

Ở với con được hơn một tháng. Khi quay về, con trai đưa cho ông một cái hóa đơn, nó nói: Cha ở chỗ con hơn một tháng, phí dụng ăn ở, mỗi ngày ăn cơm phí dụng cũng dường, từng món từng món nó đều đem tính hết, ngay đến giặt quần áo cái phí dụng đó cũng đều tính trong đó.

Hai vợ chồng này vừa xem thấy, tâm ý nguội lạnh. Đưa con trai ra nước ngoài du học thì mất luôn rồi, không còn nữa, không quen biết. Khi gặp mặt là làm ăn buôn bán, “ông ăn bao nhiêu tiền cơm thì phải mau trả tiền ra đây”.

Không thể trách con cái, phải trách ai, phải trách chính mình không có dạy tốt, làm sao bạn có thể trách chúng chứ? Từ nhỏ bạn không dạy cho chúng giáo dục luân lý, chúng không hiểu được hiếu dưỡng cha mẹ.

Người Mỹ đích thực là như vậy, cha mẹ họ đến nhà ăn cơm cũng phải trả tiền, cùng bước vào tiệm ăn mỗi người tự trả tiền ăn của mình. Không giống như người Trung Quốc giành nhau trả tiền, còn gây lộn nữa. Người nước ngoài xem thấy hiện tượng này rất kỳ lạ, tư tưởng của người phương Đông cùng người phương Tây không như nhau.

Sau khi ông quay về rất là đau lòng, nói cho những bạn bè thân thiết về những việc này.

Khi tình cờ nhắc đến những sự việc này, chúng ta nghĩ đến việc giáo dục là vô cùng quan trọng...”. (Đây là trích bài của Hòa thượng giảng ở Phật Thuyết Đại Thừa Vô Lượng Thọ Trang Nghiêm Thanh Tịnh Bình Đẳng Giác Kinh – lần thứ 10 – VCD 101).

Bây giờ hy vọng các bạn là các bạn dạy rồi, các bạn học rồi, thì các bạn sẽ dạy được con các bạn, mà các bạn, con các bạn cũng sẽ hiểu để mà thực hành. Bởi vì phải hiểu cái nhân quả này.

Sáng nay vừa kể với các bạn về cả cái dãy phố ở bên Pháp, làm cho những người già, những cái căn biệt thự nhỏ như thế, nhưng thường chỉ có hai ông bà ở với nhau.

Rồi lại nói đến cái nhà bác học ở Úc. Ông sống 103 tuổi, ông không muốn sống nữa, mấy lần ông tự tử không được, và cuối cùng ông đấu tranh bằng được để được cái gọi là quyền được chết, vì ông không thiết sống nữa. Vì sao ông không thiết sống? Ba lần ông định tự tử. Trước đây có một lần ông ở trong nhà, ông bị ngã không ai đỡ ông dậy. Ba ngày sau khi người giúp việc đến, ông vẫn còn nằm trên mặt đất, và người giúp việc này đưa ông đi cấp cứu. Ông là một nhà bác học nổi tiếng. Sau đấy còn mấy lần nữa, và cuối cùng khi ông đấu tranh được cái quyền, gọi là “quyền được chết êm ả” này, thì khi ông chết như thế, thì xung quanh ông con gái, con trai đứng đầy đủ, và cái chỗ mà ông chết đấy, thì người ta lúc đấy là cả một căn phòng là nhạc của Beethoven bật lên du dương. Lúc ấy cả con gái, con trai ông đầy đủ. Vậy thì con ông ở đâu khi ông ngã ba ngày trên sàn nhà? Cho nên cuối cùng ông đã quyết định tìm đến cái chết.

Vậy con ông ở đâu? Tôi chỉ cần nghe đến đấy là tôi đã biết rằng ông ở một mình.

Rồi đến cái câu chuyện ở bên Pháp ấy, khi mà người cha già đã chết. Cứ mấy tuần thì cái cô nhà báo người Việt này bắt đầu mới nhìn thấy là con cái của ông bà về, gia đình vui lên được một tí. Sau đấy thì con cái lại tiếp tục ra đi, chỉ có hai cụ già sống với nhau hàng ngày, cùng ra tưới mấy cái cây hoa.

Rồi một hôm, cô, cô nhà báo người Việt ấy nhìn thấy một cái xe cứu thương đến, và người ta chở ông cụ đi, bà cụ thì đứng ở trước cửa, cô chạy sang cô hỏi:

- Vậy thì ai vào viện với cụ ông hả bà?

Thì cụ bà trả lời sao?

- Không, con tôi nó bận lắm.

Chúng ta ai mà chẳng bảo bận.

- Con tôi nó nhiều việc lắm, ở trong bệnh viện đã có bác sĩ chăm rồi.

Còn bà thì không thể vào. Và sau đấy thì ông cụ ra đi. Một thời gian sau thì cái cô nhà báo người Việt đấy, cũng không còn thấy bà cụ ra tưới mấy cây hoa ở trước cửa nữa và một thời gian ngắn sau thì bà cụ cũng ra đi.

Các bạn, đọc đến đây là tôi đã hiểu được những người con này, họ sẽ gặp phải cái cảnh gì lúc cuối đời. Họ cũng sẽ chết trong đau khổ và cũng sẽ không có một người con nào ở bên cạnh, đây là nhân và quả.

Đã gọi là “bách thiện, hiếu vi tiên” (trăm điều thiện, hiếu đứng đầu), mà cái đứng đầu này các bạn đều vứt đi hết, vậy các bạn có phải là người không? Đệ Tử Quy là dạy cho bạn thái độ làm người, là dạy “Hiếu thân tôn sư”. Cái căn bản của làm người là chữ “Hiếu”. Vậy mà đến cha mẹ mình các bạn còn sẵn sàng vứt ra thì các bạn có thể yêu thương được ai đây?

Trước khi tạm dừng bài chia sẻ tôi xin tặng các bạn ca khúc “Con nợ mẹ” (Nhạc và lời: Nguyễn Văn Chung) để thức dậy hiếu tâm của mỗi một con người, thức dậy “Nhân chi sơ tính bản thiện” của mỗi con người.

3. “Con nợ mẹ”

(Nhạc và lời: Nguyễn Văn Chung)

*Con nợ mẹ một lời tạ ơn
Cả cuộc đời mẹ dành cho con
Có lẽ chẳng thể nào trả mẹ
Được hết công lao sinh thành
Nợ suốt đời một lời xin lỗi.
Cảm ơn mẹ vì luôn bên con
Lúc đau buồn và khi sóng gió
Giữa giông tố cuộc đời
Vòng tay mẹ chở che khẽ vỗ về
Bỗng thấy lòng nhẹ nhàng bình yên.*

*Mẹ dành hết tuổi xuân vì con
Mẹ dành những chăm lo tháng ngày
Mẹ dành bao hy sinh để con chạm lấy ước mơ.*

*Mẹ là ánh sáng của đời con
Là vàng trắng khi con lạc lối
Dẫu đi trọn cả một kiếp người
Cũng chẳng hết mấy lời mẹ ru.*

*Nợ mẹ cả tuổi xuân vì con
Nợ mẹ những chăm lo tháng ngày
Nợ mẹ bao hy sinh để con chạm lấy ước mơ.
Mẹ là ánh sáng của đời con
Là vàng trắng khi con lạc lối
Dẫu đi trọn cả một kiếp người
Cũng chẳng hết mấy lời mẹ ru.*

*Dù giông tố khó khăn đã qua
Mẹ vẫn dõi theo con phía sau
Đường con đi thênh thang bước chân là nhờ có mẹ.*

Mẹ là ánh sáng của đời con
Là vàng dương trên cao ấm áp
Trái tim mẹ tựa như biển trời
Là nơi chốn quay về bình yên.
Trái tim mẹ tựa như biển trời
Là nơi chốn quay về bình yên.

<https://www.youtube.com/watch?v=b5l6OWuqIQY>

Cảm ơn ca sĩ nhí Gia Khiêm rất nhiều.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài chia sẻ của chúng ta hôm nay xin tạm
dừng ở đây.

Chúc bạn:

Thuộc lòng Đệ Tử Quy,
Hành đúng từng câu chữ,
Nội hóa tâm cung kính,
Là bạn được thân người.

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào bài học ngày mai. Xin cảm ơn!]
